U. B. BERGEN
1611.16
Ms. 1568 I h

18

- F R A M. -
Torsdag, 3.august 1944.

T y s k l a n d.

Etter attentatet mot Hitler er tusener mer eller mindre mistenkte offiserer arrestert sammen med soldater og arbeidere. Selv blant SS-troppene har det vært foretatt arrestasjoner. - Hitler har anmodet personalet ved de utenlandske legasjoner om å avlegge ny troskapsed til ham, og Gestapo har fått til oppgave å bringe på det rene de forskjellige legasjoners holdning. - Himmler driver en massakre som allerede langt overgår massakrene den 30. juni 1934. Dr. Schacht og baron von Neurath er nevnt blant ofrene. Den tyske arbeidsminister, dr. Ley, har holdt en flammende tale, der han angrep banditten ved offiserskliken med "blått blod" som vil forsøke å ødelegge Hitler og arbeidernes revolusjonære Tyskland. Denne tale ble holdt som en appell til de tyske arbeidere. - Falckenhorst har fått oppfordring av sine underordnede offiserer om å søke separatfred. Gestapo er i høyeste allarmberedskap. Flyveblader har sirkulert blant de tyske soldater i Norge, hvori de blir oppfordret til å ta kampen opp mot Hitler som nå styrter Tyskland i avgrunnen og rett i armene på bolsjevismen. Det fortelles også om hvordan nasistene og SS har samlet svære forråd av ammunisjon, bensin og annet til sin krig mot hjemmefronten i så store mengder at det er gått ut over forsyningene til frontene. - Ordren om nasihilsen i den tyske hær er en ny ytmykelse og utfordring til generalene som alltid har kjempet mot dens innføring i hæren. - Sjefen for det tyske sikkerhetspoliti i Norge, Rediess er nå utnevnt til Himmlers spesielle befullmektigede i den tyske generalstab i Norge.-

RUSSLAND: På Østfronten presterer russerne å opprettholde sitt voldsomme tempo på tross av de lange forbindelseslinjer. Deres glimrende organisasjon av kommunikasjonsvesenet vekker alminnelig beundring blant de øvrige allierte. - Stadig vekk drønner kanonene i Moskva, og melder befolkningen om nye seire. - Siden 22/7 og til i dag (1/8) er bl.a. følgende byer tatt; fra nord til syd: Narva, Pskov, Mitau, Dvinsk, Kaunas, Bialystok, Siedelce, Brest-Litovsk, Deblin, Lublin, Chelm, Lemberg og Stanistawow. - Siden den russiske offensiv tok til den 22/6 er der drept 11 tyske generaler og tatt til fange 23. I samme tidsrom har den tyske hær mistet 381.000 mann på østfrontens midtre avsnitt. -

Den 25/7 meldte London at i området ved Warschava rykker russerne fram på en 200 km bred front etter at Siedelce og Lublin er falt. Farten ligger over 20 km pr. døgn, høyere enn den tyskerne hadde i 1941. - Forrige onsdag satte russerne igang en ny offensiv i området ved den sterkt befestede by Narva, som ble inntatt samme dag. I Finnland rår det stor skuffelse over at Narva falt, idet tyskerne hadde forsikret at linjen som går ut fra Narva og sydover skulle bli holdt. - Tusenvis av amfibietanks har vært i virksomhet for å føre russiske styrker over Weichsel, den siste naturlige hindring på veien mot Tyskland. Russerne har med seg broene som de brukte over Bug. Disse ble straks frigjort til neste etappe. - I kampene om Lemberg ble tyskerne fullstendig overlistet, så skadene på byen er forholdsvis små, jernbanestasjonen er helt uskatt. Tyskerne hadde

her 8000 drepte og 3000 fanger. De troppene som nå rykker videre fram fra Lemberg sto mandag bare 20 km fra den slovakiske grense.

Russerne har brutt igjennom de tyske linjer ved Njemen-floden på en 110 km bred front syd for Kaunas, og den røde hær har alt nådd fram til Marianopol. Lenger nord går framrykkingen mot Riga videre med stor fart, og jernbanen til Libau og Tilsit er avskåret ved Mitau, sydvest for Riga. - Det ser ut til at russerne setter meget inn på å isolere de to armeer som står i Randstatene. Disse armeer er nå delt i to deler: Den ene i Lettland ved at det viktige jernbaneknutepunktet Mitau er erobret, og en annen del i Lithauen etter at russerne har gått over Njemenfloden, på en 250 km bred front. Dette angrep deler seg nå i to grener: den ene mot Tilsit langs Njemenfloden og den annen mot Kønigsberg over Insterburg. Russerne står her 25 km fra den preussiske grense.

Kampen om Warschava utvikler seg nå raskt, idet en rekke byer østenfor Warschava er erobret. Russerne er rykket inn i byens ytre forsteder og de siste meldingene går ut på at de står bare 10 km fra centrum av byen.

Felttoget i Øst tar i år sikte på å gå korteste vei mot hjertet av Tyskland. Tidligere har de russiske strateger vært opptatt med å utmanøvre og tære mest mulig på tyskernes folk og materiell. Nå skal tyskerne tvinges til kamp i et snevert område og tilføyes det endelige nederlag samtidig som de allierte retter knusende slag i Vest. Disse planer ble lagt under konferansen i Tehran hvor de allierte garanterte store operasjoner i vest i år på grunn av de totale nederlag tyskerne var tilføyet til sjøs og i luften.-

I VEST SLÅR de allierte stadig større sprekker i Atlanterhavsvollen. Døgnet rundt er flygende festninger ledsaget av jagere på vingene og gir således troppene kraftig støtte. Granville ble erobret mandag og der kjempes nå om Avranches. Amerikanerne har her gått forbi byen med svære tanks og infanteriformasjoner i sydlig og østlig rettning. Tyskernes retrett langs kysten foregår hodekuls og fangene overgir seg i store mengder. Tyskerne klager over sult og vannstell og over at offiserene har latt dem i stikken. Mandag ble der tatt 6.000 til fange, og siden tirsdag 25/ har de ialt tatt 16.500 mann. De allierte har forsert Selin-floden på grensen av Bretagne og britene er nå rykket fram 16 km i sydlig rettning fra Caumont. Framrykningen foregår nå så hurtig at ødeleggelsen i de bebodde strøk ikke blir så omfattende som i den første tid etter landgangen. Det er nå helt åpenbart at tyskernes store strategiske plan er ramlet helt sammen på grunn av de alliertes enorme overlegenhet på alle områder. Planen har vært bygget på fullstendig feilaktige forutsetninger og vurderinger. -

ITALIA: I Italia har troppene fra den 8.arme hatt framgang langs elven Mira. Store allierte sjøstridskrefter er samlet i det vestlige Middelhav, og tyskerne frykter for en ny alliert landgang nordenfor "den gotiske linje". Kampene pågår like ved Firenze, der tyskerne yter sterk motstand. General Alexander har oppfordret befolkningen i byen om å hjelpe til så tyskerne ikke får anledning til å ødelegge byen.

TYRKIA: Den tyrkiske regjering forbød for en tid siden all skipsfart i tyrkisk svartehavsområde på grunn av de torpederinger av tyrkiske skip som har forekommet. En regner med at Tyrkia snart kommer å tre inn i krigen på de alliertes side. Forhandlinger herom har pågått mellom representanter fra Moskva og London. Innsatsen blir først og framst å gi adgang til Tyrkias flyplasser. Tyrkia har ingen ønsker om landevindinger Den tyske koloni i Tyrkia har fått instrukser om å holde seg klar til avreise fra Tyrkia på korteste varsel. Alle redaktører for tyrkiske aviser er innkalt til Ankara til konferanse. Den tyrkiske nasjonalforsamling er innkalt til hemmelig møte i dag (onsdag).-

POLEN: Den polske frihetskomite har underhandlet med Moskva om den sivile administrasjon av de frigjorte områder i Polen, og forrige torsdag ble overenskomsten undertegnet. Overenskomsten går ut på at russerne skal ha den øverste myndighet inntil området ikke lenger betraktes som militært område. Etter den tid godtar russerne frihetskomiteen som den øverste sivile myndighet. På forespørsel har Russland svart at de har ingen teritoriale krav eller krav om forandring i landets konstitusjon.

Mr. Eden meddeler at den engelske regjering fortsatt anerkjenner den polske regjering i London og at de gjør alt som står i deres makt for å utgjevne motsetningene mellom den polske regjering og Moskva.

Tirsdag ankom den polske statsminister sammen med utenriksministeren til Moskva ledsaget av representanter for hjemmefronten.

BOMBEANGREPENE: Gøring propaganderte for en tid siden med at de allierte var så opptatt av kampen i Normandie at de hadde ikke tid til å bombe de tyske byer lenger. Uken etter fulgte den sværeste bombeuken den tyske hjemmefront har hatt under hele krigen. (16000 tonn bomber). Stuttgart har i den senere tid vært utsatt for flere bombeangrep. Under et angrep ble 2000 tonn bomber sloppet ned i løpet av 15 minutter. Fabrikker for syntetisk olje i Ruhr er også kraftig angrepet. Herman-Gøring-verkene i Lenz i Østerrike ble utsatt for et større bombardement forleden, der 500 tunge bombefly tok del. Disse kolossale fabrikker framstiller tanks i stor målestokk. -

VORM-MÜLLER talte sist fredag om sitt besøk i Sverige. Han sa at det som gjorde det sterkeste inntrykket på ham var den gode kontakt som ble holdt med dem heime. Det kom jo stadig folk over grensen som kunne gi forklaring på mange ting som det ofte var vanskelig å forstå. Han beskrev med begeistring forskjellige norske stevner som var holdt, f.eks. på Skansen 17.mai. Det er uanede krefter i oss når vi bare holder kontakten ved like og holder sammen i ubrytelig disiplin. Nasistene forsøker forgjeves gang på gang å splitte oss. Men London forsøker å gi oss den rette sammenheng i begivenhetene, og han nevnte til eksempel nasistenes fordreining av overenskomsten med Russland nå nylig. Hans oppgave i Sverige var å orientere guttene om de planer som var lagt for framtiden og å samle oppgaver over flyktningene m.v.. Han sa at vi måtte være positive i en så vanskelig tid som den vi nå opplever med så kolossale oppgaver som hviler på oss. Han sa videre at folk som er kommet over til Sverige har ofte vært dårlige elementer, nasielementer som flykter fra det synkende skip osv. Nøytrale land som Sverige og andre kan som oftest ikke helt forstå forholdene i et krigførende land. De lever jo tross alt et noenlunde normalt liv. Norge er ikke bare et okkupert land som venter på å bli fritt, men det er et land som deltar aktivt i kampen for sin befrielse. Jeg fylles med stolthet når jeg tenker på hva den norske handelsflåte har utrettet. De allierte er nå mer enn noensinne før fast besluttet å få en slutt på krigen så snart som råd er. Og det gjelder om ikke å la fienden få et eneste øyeblikks pust. Heimefronten står over for de største prøvelser, men vi er overbevist om at de skal holde ut denne absolutt siste kamp, sluttet Vorm-Müller sin tale med. -

Churchill uttalte nylig: Der er alvorlige tegn til svakhet hos tyskerne. Det kan hende krigen slutter før vi turde håpe det. -

"Dagens Nyheter" skriver at reisende fra Tyskland forteller at stemningen i Berlin er dyster. Russernes store framgang er dagens samtaleemne.

Nyhetene onsdag aften.

I FRANKRIKE rykker amerikanerne raskt fram på Bretagnehalvøya. De har erobret Pont Orson og tatt en avstikker til Mont St. Michel. De har nådd omtrent halveis inn på Bretagnehalvøya og nærmer seg Rennes. Ved Caen raser det nå et voldsomt slag som utvikler seg meget gunstig. De allierte har tatt over 80000 fanger siden invasjonen begynte. Englenderne er nå mindre enn 6 km fra Vire. Tyskerne har mistet omlag halvparten av sitt tankvåpen i Normandie.

RUSSERNE har omringet 25 divisjoner i Randstatene og har nådd fram til Rigabukten og avskåret alle veier og jernbaner til Østprøissen. Ved Warschava kjempes det nå om den nærmeste forstad Praga på østsiden av Weichsel, der den 27. general med hele sin stabb er tatt til fange.

I ITALIA raser det fortsatt hårde kamper syd for Firenze.

FINNLAND: I begynnelsen av forrige uke ble det i Stockholm holdt et møte for å gjenoppta arbeidet med fredsforhandlingene med Russland med svenskene som mellommenn. På et nytt møte uken etter lovet russerne å utarbeide forslag til nye betingelser under forutsetning av at Ryti trakk seg tilbake. Løftet til tyskerne om ikke å slutte seperatfred med Russland var avgitt for Rytis regning og Finnland står derfor ikke bundet til dette løfte nå da marsjall Mannerheim er valgt til president. Mannerheim er meget misfornøyet med den hjelp tyskerne har sendt til Finnland og er stemt for å få Finnland ut av krigen. Militære autoriteter i Finnland uttaler at den militære situasjon er fullstendig disperat.

CHURCHILL holdt en tale i Underhuset i dag. Han sa bl.a.: Jeg kan i det store og det hele avlegge en gunstig beretning om krigens gang. Tapene til sjøss i 1944 p.g.a. de tyske u-båter har vært ganske betydningsløse. Vi kan dog ikke se bort fra den mulighet at tyskerne kan komme igjen med større og bedre utstyrte u-båter. For øyeblikket eær der ikke en eneste krigsskueplass hvor ikke de allierte er fullstendig overlegne. Rustningene og opparbeidelsen av de alliertes krigspotensial har gått så raskt at de planlagte offensiver har kunnet settes inn både tidligere og med større kraft enn planlagt. I Stillehavet har dette vært særlig framtredende, der framgangen er stor og stigende. - Under konferansen i Teheran hadde Stalin fått løfte om at de allierte skulle gå til en stor landgang og offensiv i slutten av mai i år. Og Stalin lovet da på sin side at hele den russiske hær skulle bli satt inn med full styrke i øst, slik som nå er skjedd. Churchill kom så inn på de feiltrekk korporal Hitler har gjort, og sa bl.a.: Selv den største militære idiot må ha vært oppmerksom på en stor del av de store feilgrep han har gjort seg skyldig i, som f.eks. med de 10 divisjonene som nå står låst fast i Finnland. - Det er den russiske hær som har tatt den største knekken. Churchill gikk her nærmere inn på den russiske hærs store bedrifter. " Jeg hilser og hylder marsjall Stalin". Den 20-årige allianse mellom England og Russland vil være den største garanti og sikreste faktor i et godt frantidig samarbeide. Han uttalte også at situasjonen med Polen er meget håpefull. Vi ber om et vennligsinnet Polen mot Russland sett i lys av den veldige innsats Russland har gjort. Jeg har på den tyrkiske regjerings vegne fullmakt til å bekjentgjøre at Tyrkia har avbrutt enhver forbindelse med Tyskland. Ingen vet om Bulgaria eller Romania vil angripe Tyrkia. Men om så skjer vil vi gjøre felles sak med Tyrkia." Churchill uttalte sin store glede over utviklingen i forholdet til Frankrike, og han hyldet de Gaulle som den først franskmann som tok kampen opp. Med begeistring hyldet han Londons holdning under de svære prøvelser som krigen har lagt på dens befolkning. Han opplyste at tyskerne har sendt 5340 flygende bomber mot byen og omegn, og at 4035 mennesker var drept. 14.000 mer eller mindre såret. Han trøstet befolkningen med at det snart ble mulig å bekjempe ondet. 17.000 bygninger var sterkt skadet, men bombene hadde ikke den ringeste betydning for krigens gang, men ville bare skjerpe straffen når krigen var slutt. "Vi har ikke noe å snakke med fienden om, men krigen vil snart være på sitt høyeste."